

N:o 15.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 Febr. 1879, kl. 3 e. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående indragning af åtskilliga länsmansboställen samt upplåtande af två nya sådana boställen inom Östergötlands län; Gifven Stockholms slott den 31 Januari 1879.

Med anledning af Sin Befallningshafvandes i Östergötlands län gjorda underdåniga framställning i ämnet, samt efter inhemtande af Sitt och Rikets Kammarkollegii och Sitt Statskontors underdåniga utlåtande, vill Kongl. Maj:t på de skäl, som finnas upptagna uti närlagda protokoll öfver civil-ärenden för denna dag, härmed i nåder föreslå Riksdagen att medgifva:

dels att länsmansboställena inom Hanekinds härads distrikt 1 mantal N:o 1 Ånestad eller Ånestadslund, inom Lysings härads distrikt 1 mantal N:o 1 Norrö och inom Aska härads södra distrikt 1 mantal N:o 5 Räcklunda må, till följd af den sistlidet år beslutade lönereglering för länsmännen, den 14 Mars 1881 till statsverket indragas, dock med iakttagande att nuvarande innehafvare af nämnda boställen ega, om de så önska, under sin återstående tjenstetid och med rätt till fardagsår för sig eller sterbhus fortfarande såsom löneförmån åtnjuta en hvar sitt boställe mot det adrag å den kontanta afföningen, som efter uppskattning kan blifva bestämdt, och att staten, då han från vederbörande indelningshafvare eller hans sterbhus öfvertager boställe, efter värdering vid syn jemväl öfvertager sådana å bostället möjligen befintliga indelningshafvaren tillhöriga åbyggnader, som vid synen anses vara för bostället nyttiga;

Bih. till Riksd. Prot. 1879. 1 Saml. 1 Afd. 7 Häft.

dels att i följd häraf en hvar af i fråga varande tre länsmän må från den tidpunkt, då han enligt nådig föreskrift upphör eller anses hafva upphört att åtnjuta sitt innehafvande boställe såsom aflöningsförmån, uppbära full kontant aflöning enligt nu gällande nya aflöningsstat;

dels ock att länsmännen i Aska härads norra distrikt och Ydre härads södra distrikt må med bostadslägenheter förses och i sådant afseende från och med den 14 Mars 1881 upplåtas åt länsmannen i förstnämnda distrikt sergeantbostället $\frac{1}{2}$ mantal Bondebacka, sedan derifrån afsöndrats det enligt nådigt bref den 22 November 1877 till kronopark afsedda område, samt åt länsmannen i sistnämnda distrikt f. d. furirs- eller sergeantbostället $\frac{1}{2}$ mantal Korfarp, under vilkor att, sedan hvardera boställets afkomst blifvit genom uppskattning i stadgad ordning bestämd, beloppet deraf skall afräknas å länsmannens i stat upptagna aflöningsförmåner från och med den tidpunkt, då bostället tillträdes.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

C. J. Thyselius.

---

*Utdrag af protokollet öfver Civil-ärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 31 Januari 1879.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre DE GEER,
Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes ärendena BJÖRNSTJERNA,
Statsråden: Herr LAGERSTRÅLE,
          THYSELIUS,
          LOVÉN,
          Friherre VON OTTER,
          FORSSELL,
          ROSENSVÄRD,
          VON STEYERN och
          MALMSTRÖM.

Departements-chefen Statsrådet Thyseius anförde:

Eders Kongl. Maj:t har uti Sin till nästlidet års Riksdag aflåtna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof på skäl, som närmare angifvas uti det samma nådiga proposition bilagda protokoll öfver civil-ärenden för den 4 Januari nämnda år, föreslagit Riksdagen, att i afseende på de bostadslägenheter, hvilka, der lämpligen ske kunde, borde, mot afdrag å lönerna, åt länsmännen upplåtas, till Eders Kongl. Maj:ts pröfning i hvarje särskildt fall öfverlemna såväl huruvida de nuvarande boställena finge bibehållas som ock huruvida, i den mån gällande arrendekontrakt eller andra i afseende på kronoegendoms användande meddelade bestämmelser medgäfve, sådan egendom finge till nytt boställe användas. Enligt underdånig skrifvelse den 22 derpåföljande Maj angående regleringen af utgifterna under Riksstatens sjette Hufvudtitel, fann Riksdagen sig icke böra Eders Kongl. Maj:ts berörda framställning bifalla, men anhöll, det täcktes Eders Kongl. Maj:t *dels* i nådig proposition till en kommande Riksdag föreslå till indragning sådana nu varande länsmansboställen, som kunde finnas genom sin belägenhet eller eljest för ändamålet mindre lämpliga, *dels* ock i sammanhang dermed och för den

händelse det efter behörig utredning skulle i vissa särskilda fall finnas oundgängligen nödigt att en del länsmän blefve genom statens försorg med bostadslägenheter försedda, derom till Riksdagen göra framställning med förslag å de kronan tillhöriga lägenheter, som skulle kunna dertill användas. Med anledning af detta Riksdagens beslut och vid det förhållande att, såsom åtskillige bland Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länen anmärkt, de efter blott kortare tids rådrom af dem uti infortrade yttranden afgifna förslag å lägenheter, som till länsmansboställen vore användbara, icke kunde anses innefatta säkerhet därför, att icke möjligen i ett eller annat fall andra, tilläfväntys mera lämpliga lägenheter kunde finnas, samt dessa yttranden således borde betraktas endast såsom tjänande till ledning för bedömande i hvad mån tillgångar funnes för handen till boställsbristens afhjelpande, men icke syntes böra läggas till grund för beslut i ämnet, har uti nådig skrifvelse den 31 sistnämnda månad angående lönereglering för vissa embets- och tjänstemän samt vaktbetjente vid landsstaten, Eders Kongl. Maj:t, jemte förklarande, att då befintliga länsmansboställen finge fortfarande och intill dess annorlunda i hvarje särskildt fall förordnades, vid tjänsterna bibehållas, emot skyldighet för tjensteinnehafvaren att i stadgad ordning vidkännas afdrag å kontanta afföningförmånerna för boställsafkomsten, anbefalt Sine Befallningshafvande, att, hvar för sitt län, ej mindre upplysa, om ibland nuvarande länsmansboställen ett eller flera vore genom sin belägenhet eller eljest för ändamålet mindre lämpliga och till följd deraf borde till statsverket indragas, än ock anmäla huruvida det kunde finnas oundgängligen nödigt att uti distrikt, der antingen länsmanen för närvarande saknade boställe eller nu befintligt boställe till indragning ifrågasattes, nämnde tjänsteman blefve genom statens försorg med nytt boställe försedd, i hvilket fall borde omförmälas, om inom distriktet funnes någon kronoegendom tjenlig att dertill framdeles användas, äfvensom, jemte hemmanets eller lägenhetens namn, uppgifvas dess belägenhet, egovidd, taxeringsvärde och beskaffenhet till åbyggnad samt i öfrigt, hvarjemte föreskrefs att dessa anmälanden och uppgifter skulle, för så vidt de kronoegendomar, hvilka till länsmansboställen funnes företrädesvis lämpliga, blefve under de närmast kommande åren disponibla, till Eders Kongl. Maj:t insändas, om möjligt, i den tid, att de före innevarande riksdag kunde blifva föremål för behandling af Eders Kongl. Maj:t.

Åtskillige bland Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande hafva till följd häraf redan afgifvit underdåniga utlåtanden och förslag i berörda hänseende, öfver hvilka, i de fall då desamma dertill föranledt, Kammar-kollegii och Statskontorets underdåniga utlåtanden infordrats. Af de sålunda infortrade utlåtandena har hittills endast inkommit det, som afgifvits beträffande den af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Östergötlands län den 25 sistlidne November gjorda underdåniga framställning i ämnet, hvilket utlåtande under den 21 innevarande månad till Kongl. Civil-departementet aflemnats; och anhåller jag i underdånighet att nu

få underställa Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning förevarande fråga, så vidt angår Östergötlands län.

Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i nämnda län har till en början anmält, att samtliga länsmännen i Gullbergs, Bobergs och Valkebo härads, Hammarkinds och Skärkinds härads, Lösings, Björkekind och Östkinds härads samt Göstrings och Vifolka härads fögderier vore med lämpliga boställen försedda.

Beträffande öfriga fyra fögderier inom nämnda län och dervid först Finstunga läns samt Bråbo och Memmings härads fögderi har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anfört, att dess fem länsmän vore försedde med boställen, hvilka alla vore lämpliga, med undantag af det för länsmanen i Regna och Skedevi socknar anvisade. Detta boställe $\frac{3}{8}$ mantal N:o 2 Vistinge med Rudsjö äng, beläget utom länsmansdistriktet, vore ock föreslaget att utbytas mot hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal Ölmetorp i Skedevi socken, hemställande Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, att detta senare hemman väl måtte anslås till boställe åt länsmanen uti ifrågavarande distrikt tills vidare, men att, då fanjunkarebostället $\frac{1}{2}$ mantal Perstorp i Skedevi socken genom innehafvarens afskedstagande blefve ledigt, detsamma måtte, såsom tjenligare till boställe än Ölmetorp, få för sådant ändamål upplåtas och Ölmetorp för kronans räkning utarrenderas. Härom har Kammar-kollegium och Statskontoret, under åberopande af sitt, uti Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen den 17 i denna månad omförmälda utlåtande i fråga om utbyte af boställshemmanet Vistinge med Rudsjö äng emot hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal Ölmetorp, anfört, att, då sistnämnda hemman hade tjenligt läge samt dessutom fanjunkarebostället $\frac{1}{2}$ mantal Perstorp, hvilket vore uppskattadt till värde af 16,000 kronor och uti bilagorna till det af Armé-förvaltningen, Kammar-kollegium och Statskontoret den 21 Oktober 1876 afgifna underdåniga utlåtande upptaget till en för år 1875 beräknad afkastning af 700 kronor, syntes vara väl stort för att kunna af länsmanen utan åsidosättande af sina tjensteåligganden tillbörligen skötas, Kollegierna saknade skäl att tillstyrka bifall till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes framställning om anvisande af $\frac{1}{2}$ mantal Perstorp till boställe i stället för $\frac{1}{4}$ mantal Ölmetorp.

Hvad angår länsmännen uti Åkerbo, Bankekind och Hanekinds härads fögderi har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansett de boställen, som innehafvas af länsmännen inom de båda förstnämnda häraderna för ändamålet lämpliga, hvaremot nuvarande länsmansbostället uti Hanekinds härad, 1 mantal Ånestad eller Ånestadslund, beläget uti vestra kanten af häradet, syntes Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande olämpligt ej mindre till följd af nyss antydda olägenhet, än äfven derföre, att detta hemman vore alltför stort till länsmansboställe då till detsamma höra 370 kvadratref särdeles bördig åker och i det närmaste 500 kvadratref hagmark; och föreslår Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, att detta boställe måtte vardas till statsverket indraget och att i stället till boställe åt länsmanen i

Hanekinds härad måtte anvisas f. d. furirsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Lilla Åby i Slaka socken, hvilket hemman är för tiden till midfastan 1895 utarrenderadt emot en årlig afgift af 200 kubikfot spanmål och 150 kronor i penningar samt är försedt med tjenliga åbyggnader.

I anledning häraf hafva Kollegierna yttrat, att enär afkomsten af länsmansbostället Ånestad, hvars läge vore olämpligt, enligt derå förrättad uppskattning blifvit af Kammar-kollegium den 12 nästlidne December faststeld att i stat upptagas till 1,440 kronor, såsom följd hvaraf nämnda boställe borde anses vara af den omfattning, att dess skötande vore för tjenstens behöriga handhafvande hinderligt, samt indelningshafvaren, länsmanen G. J. F. Normelli blifvit till länsman i Hanekinds härad antagen den 24 September 1877 med skyldighet att vara underkastad den reglering af löneförmåner, som kunde varda föreskrifven, Kollegierna, i likhet med Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, ansåge meranämnda boställe böra till Kronan indragas, sedan Normelli fått derå åtnjuta fardagsår; hvaremot beträffande Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes hemställen att till boställe åt länsmanen i Hanekinds härad måtte i stället anslås — furir- eller sergentbostället Lilla Åby, Kollegierna, vid det förhållande att detta boställe vore utarrenderadt till midfastan 1895 och således icke kunde hänföras till de i nådiga skrifvelsen den 31 Maj nästlidet år omförmälda kronoegendomar, hvilka blefve under de närmast kommande åren disponibla, funne frågan om detta boställes användande vara för tidigt väckt.

Inom Lysings, Dals och Aska härads fögderi, med en länsman inom hvarje af de två förstnämnda häradena och tre länsmän inom Aska härad, finnas boställen för länsmännen, i Lysings och Dals härad samt Aska härads södra distrikt, hvaremot boställen saknas för länsmännen uti Aska härads norra distrikt och Motala polisdistrikt. Med anmärkning att för länsmanen i sistnämnda distrikt boställe icke vore erforderligt; har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anført, att af de befintliga länsmansboställena inom sistnämnda fögderi endast det uti Dals härad vore tjenligt. Bostället i Lysings härad, Norrö i Heda socken vore beläget vid gränsen af häradet och syntes med fördel kunna utbytas emot indragna hofsmedsbostället Kråketorp om 1 mantal inom Ödeshögs socken, beläget på 0,2 mils afstånd från Ödeshögs by, der marknad hölles och som i öfrigt vore den mest besökta platsen inom orten. Länsmansbostället uti Aska härads södra distrikt Räcklunda i Egebyborna socken vore likaledes beläget vid distriktets gräns och derfor otjenligt. Detsamma kunde lämpligen utbytas emot hospitalshemmanet Sund 1 mantal i Fifvelstads socken, nära Fogelstads jernvägsstation, och någorlunda centralt beläget. Inom Aska härads norra distrikt saknades helt och hållet boställe, men icke mindre der än annorstädes vore sådant nödvändigt. Till länsmansboställe inom detta distrikt föresloge Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande sergentbostället $\frac{1}{2}$ mantal Bondebacka, hvilket vore beläget på $\frac{3}{10}$ mils

afstånd från Motala och blefve ledigt vid midfastan 1881 samt vore försedt med åbyggnader i försvarligt skick.

Rörande de sålunda af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande framställda förslag hafva Kollegierna yttrat, att, enär länsmansbostället Norrö enligt den öfver bostället förrättade uppskattning innehölle:

åker	372	kvadratrefvar	22	kvadratstänger
äng	80	”	32	”
och betesmark	35	”	27	”

eller tillhopa 487 kvadratrefvar 81 kvadratstänger

och för år 1876 blifvit bevillningstaxerad till 24,500 kronor, samt afkomsten af Kammar-kollegium faststälts att i stat upptagas till 1,300 kronor, häraf framginge, att detta boställe vore af för stor omfattning för att allt framgent till boställe användas, hvadan Kollegierna hemstälde, att nämnda boställe, som innehades af länsmanen E. T. Moselius, hvilken till denna befattning antagits genom konstitutorial den 30 December 1846 måtte till Kronan indragas vid Moselii afgang från tjensten och efter åtnjuten fardagsrätt. Deremot ansåge Kollegierna sig icke ega skäl tillstyrka bifall till Eders Kongl Maj:ts Befallningshafvandes hemställan att Hofsmedsbostället Kråketorp, som vore taxerad till 25,000 kronor och, enligt Kammar-kollegiets kontrakt den 14 April 1870, utarrenderadt på 20 år emot ett årligt arrende i spanmål efter markegång, som för år 1877 uppgick till 842 kronor 70 öre, måtte i stället anslås till boställe åt länsmanen, helst detsamma syntes der-till vara för stort och dessutom icke blefve disponibelt förr än midfastan 1891.

Enligt den å länsmansbostället i Aska härads södra distrikt 1 mantal Räck-lunda den 14 sistlidna Augusti verkställda uppskattning innehölle detsamma:

gammal åker	286,87	kvadratrefvar
odlingar	168	”
betesmark	39	”
och skogsmark	302	”

eller tillhopa 795,87 kvadratrefvar

och hade Kammar-kollegium fastställt afkomsten af bostället att i stat upptagas till 800 kronor, hvarjemte detsamma för år 1876 vore bevillningstaxerad till 18,000 kronor. Då ifrågavarande boställe i anseende till sitt läge icke vore lämp-ligt att i framtiden till boställe bibehållas och derjemte syntes vara af den stor-lek, att det svårligen utan hinder för länsmansbefattningens handhafvande kunde tillbörligen skötas, funne Kollegierna sig böra till Eders Kongl. Maj:ts pröfning öfver-lemna, huruvida icke detta boställe, som innehades af länsmanen A. W. Wahlberg, hvilken den 2 Februari 1864 antagits till länsman i förenämnda distrikt, borde, vid nuvarande indelningshafvarens afgang från tjensten och efter åtnjuten fardags-rätt till Kronan indragas. Hvad deremot anginge förslaget, att hospitalshemmanet

Sund Söregården N:o 4 ett mantal måtte i stället anslås till boställe åt länsmannen i Aska härad, meddelades, att berörda hemman och utjorden Sund N:o 5, båda af krononatur, vore bevillningstaxerade till ett värde af 16,000 kronor och gemensamt utarrenderade på 25 års tid från midfastan 1859 till samma tid 1884 enligt Serafimer-Ordensgilletts kontrakt den 6 September 1858 emot ett årligt, numera till statsverket ingående arrende af 447 kubikfot 3 kannor spanmål, hälften råg och hälften korn, att lösas med penningar efter medelmarkegångspris; att detta arrende för år 1877 uppgått till 1,185 kronor 34 öre; att arrendatorn icke hade genom kontraktet sig tillförsäkrad optionsrätt, men att deremot uti 1 § af arrendekontraktet vore stadgadt, att hemmanet vid nu löpande arrendetids slut ovilkorligen borde ånyo till den högst bjudande utarrenderas; att enligt jordeböckerna hemmanet och utjorden Sund blifvit donerade till Wadstena hospital; att hvarken gåfvobrevet kunnat återfinnas eller någon upplysning i öfrigt vinnas om de vid donationen fästade vilkor, men att alla hospitalens fastigheter, med undantag af 2 mantal Marskog i Kronobergs län, genom nådiga Brevet den 12 Maj 1876 blifvit till statsverket indragne. Väl mötte icke något hinder för Kronan att disponera öfver denna egendom, men enär densamma vore af den storlek, att den enligt Kollegiernas omdöme icke lämpligen torde böra till boställe åt länsmannen användas, saknade Kollegierna skäl att tillstyrka bifall till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes omförmälda hemställan.

Ehuru det af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till länsmansboställe i Aska härads norra distrikt föreslagna sergeantbostället $\frac{1}{2}$ mantal Bondebacka, som blefve för Kronan disponibelt midfastan 1881, hade ett taxeringsvärde af 25,000 kronor och i bilagorna till förutnämnda underdåniga utlåtande den 21 Oktober 1876 vore angifvet till en beräknad afkastning för år 1875 af 1,050 kronor; likväl och då Eders Kongl. Maj:t genom nådigt Bref den 22 November 1877 förordnat, att detta boställes utmark, utgörande 754 kvadratrefvar, skulle från midfastan 1881 till kronopark afsättas, hvarigenom således en betydlig minskning af dess egoområde komme att ega rum, funne Kollegierna, som ansåge den återstående delen af bostället vara fullt tillräcklig för att till boställe åt länsmannen användas, sig ega anledning att, i likhet med Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, tillstyrka det nämnda boställe, efter fränskiljande af dess utmark till kronopark, måtte från midfastan 1881 till boställe åt länsmannen anslås.

Slutligen har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anført, att uti Kinda och Ydre härads fögderi finnes fyra länsmän, af hvilka tre vore försedde med tjenliga boställen. Den fjerde eller länsmannen i Ydre härads södra distrikt saknade deremot sådant; och då icke någon stad eller mera bebyggd ort finnes inom distriktet, vore oundgängligen nödigt att han försåges med boställe, hvartill Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande föresloge sergeantbostället $\frac{1}{2}$ mantal Korfarp i Vestra Ryds socken, som vore med ändamålsenliga byggnader försedt.

I afseende härå hafva Kollegierna sig utlåtut, att, då sistpämnde länsman saknade boställe och af skäl, Eders Kongl Maj:ts Befallningshafvande anført, sådant vore för denne tjensteman af behof påkalladt samt det dertill föreslagna furir- eller sergeantbostället Korfarp blefve för Kronans räkning disponibelt senast midfastan 1881 och syntes till boställe åt bemälde länsman vara lämpligt, Kollegierna i underdånighet tillstyrkte bifall till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i denna del gjorda hemställan.*

De länsmansboställen, hvilka, enligt hvad ofvan förmälts, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ansett vara för ändamålet lämpliga och förty böra fortfarande bibehållas, finnas närmare beskrifna å en Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes underdåniga memorial bifogad förteckning. Emot lämpligheten af att för sitt nuvarande ändamål bibehålla dessa boställen hafva Kammar-kollegium och Statskontoret icke haft något att anmärka, och jag saknar skäl att i anledning af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes härutinnan uttalade åsigtter nu framställa någon erinran.

Jag delar likaledes Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes åsigt derom, att för länsmanuen i Motala polisdistrikt boställe icke är erforderligt.

Hvad åter angår Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes framställning i fråga om anvisande af fanjunkarebostället $\frac{1}{2}$ mantal Perstorp till boställe åt länsmanen i Regna och Skedevi socknars distrikt anser jag, under förutsättning af bifall till Eders Kongl. Maj:ts förutnämnda den 17 i denna månad aflättna nådiga proposition angående utbyte af nuvarande länsmansbostället Vistinge med Rudsjö äng emot $\frac{1}{4}$ mantal Ölmetorp, mig böra på det af Kammar-kollegium och Statskontoret anförda skäl tillstyrka, att berörda framställning icke må till någon åtgärd föranleda.

Enligt de af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande samt Kammar-kollegium och Statskontoret meddelade upplysningar äro länsmansboställena inom Hane-kinds härads distrikt, 1 mantal N:o 1 Ånestad eller Ånestadslund, inom Lysings härads distrikt 1 mantal N:o 1 Norrö samt inom Aska härads södra distrikt 1 mantal N:o 5 Räcklunda icke allenast olämpligt belägna utan jemväl i öfrigt af beskaffenhet att de icke kunna anses för ändamålet tjenliga. Jag instämmer således i den af Kammar-kollegium och Statskontoret uttalade åsigt, att dessa boställen böra, oberoende deraf om andra bostadslägenheter kunna i deras ställe anvisas, till statsverket indragas; och torde i afseende härå böra tillämpas enahanda grunder, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits och enligt förutnämnda underdåniga skrifvelse den 22 Maj 1878 af samma års Riksdag godkänts beträffande indragning af landssekreterare-, landskamrerare- och kronofogde-boställen.

Hvad derefter angår Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes förslag, att i stället för oförmälda tre hemman måtte till länsmansboställen anvisas f. d. furirs- eller sergeantbostället $\frac{1}{2}$ mantal N:o 4 Lilla Åby, f. d. hofsmedsbostället 1 mantal Kråktorps och hospitalshemmanet 1 mantal Sund, finner jag, med afseende å hvad Kammar-kollegium och Statskontoret anfört, mig icke kunna understödja berörda förslag; hemställande jag, att Eders Kongl. Maj:t måtte ej mindre i nåder förklara Sig vilja, derest det skulle finnas oundgängligen nödigt att länsmännen uti nyss nämnda tre distrikt förses med boställen, uppå framställning af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande taga i öfvervägande, huruvida åtgärd må vidtagas, så att någon annan Kronan tillhörig lägenhet än den nu föreslagna må kunna inom hvarje af samma länsmansdistrikt till boställe anvisas, än äfven medgifva, att hvad särskildt angår Hanekinds härads distrikt Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande må, derest lämpligare lägenhet än nu föreslagna $\frac{1}{2}$ mantal N:o 4 Lilla Åby icke finnes att tillgå, göra förnyad anmälan om detta hemmans anvisande till länsmansboställe närmare den tid, då nu gällande arrendeaftal om samma hemman tilländagår.

Beträffande slutligen det väckta förslaget att länsmännen i Aska härads norra distrikt och i Ydre härads södra distrikt, hvilka för närvarande sakna boställe, måtte med sådant förses, så enär, enligt hvad Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande vitsordat, beredande genom statens försorg af bostadslägenheter för desse länsmän är synnerligen önskvärdt, samt de ifrågasatta kronolägenheterna, $\frac{1}{2}$ mantal Bondebacka, sedan derifrån afsöndrats det till kronopark afsedda område, och $\frac{1}{2}$ mantal Korfarp synas vara för ändamålet i allo lämpliga och blifva tillgängliga att dertill användas redan den 14 Mars 1881, anser jag mig böra, i enlighet med hvad Kammar-kollegium och Statskontoret hemställt, förorda bifall till hvad i oförmälda hänseende blifvit föreslaget. Varda i enlighet härmed boställen anvisade åt nämnde två länsmän, lärer deraf följa, att de, på sätt och i den ordning, som uti förutnämnda i Svensk författningssamling intagna nådiga bref af den 31 Maj 1878 finnes föreskrifvet beträffande nuvarande innehafvare af länsmansboställen, skola vidkännas afdrag å de kontanta aflöningsförmånerna för boställsafkomsten.

Häraf skulle uppkomma en motsvarande besparing å penningeanslaget till landsstaterna i länen, hvilken besparings belopp likväl icke förr än uppskattning af boställsafkomsten egt rum kan bestämmas. Deremot komma, om, såsom jag förordat, länsmansboställena Ånestad eller Ånestadslund, Norrö och Räcklunda blifva till statsverket indragna, årliga utgifterna från nämnda penningeanslag att ökas med ett belopp motsvarande dessa tre boställens i stat uppförda ränta och afkastning, tillsammans 2,051 Kronor. Då emellertid nyss nämnda boställen kunna komma att vid olika tidpunkter till statsverket afträdas, kan nu icke med visshet afgöras, om

och i hvad mån beslut om samma boställens indragning kan inverka på anslagen till landsstaterna i länen under nästkommande år.

Med afseende å sålunda af mig antydda förhållanden torde den ifrågasatta indragningen af tre länsmansboställen och anvisandet åt två länsmän af nya bostadslägenheter icke kunna för närvarande föranleda något beslut om deraf beroende reglering af förutnämnda anslag, utan lærer pröfningen af frågan härom såväl som om anvisande af möjligen under tiden erforderlig kontant aflöningsstillgång få bero på särskild underdånig anmälan af vederbörande.

Derest de af mig nu åtalade åsigtter vinna Eders Kongl. Maj:ts nådiga bifall, torde Eders Kongl. Maj:t finna skäligen att, jemte det Kammar-kollegium anbefalles att, intilldess annorlunda förordnas, låta anstå med åtgärder för utarrendering från den 14 Mars 1881 af den efter kronoparkens fränskiljande återstående andelen af sergeantbostället $\frac{1}{2}$ mantal Bondebacka äfvensom af f. d. furirs- eller sergeantbostället $\frac{1}{2}$ mantal Korfarp, medelst särskild nådig proposition föreslå den nu församlade Riksdagen att medgifva, *dels* att länsmansboställena inom Hanekinds härads distrikt, 1 mantal N:o 1 Ånestad eller Ånestadslund, inom Lysings härads distrikt, 1 mantal N:o 1 Norrö och inom Aska härads södra distrikt, 1 mantal N:o 5 Räcklunda må, till följd af den sistlidet år beslutade lönreglering för länsmännen, den 14 Mars 1881 till statsverket indragas, dock med iakttagande, att nuvarande innehafvare af nämnda boställen ega, om de så önska, under sin återstående tjenstetid och med rätt till fardagsår för sig eller sterbhus fortfarande såsom löneförmån åtnjuta en hvar sitt boställe mot det afdrag å den kontanta aflöningen, som efter uppskattning kan blifva bestämdt, och att staten, då han från vederbörande indelningshafvare eller hans sterbhus öfvertager boställe, efter värdering vid syn jemväl öfvertager sådana å bostället möjligen befintliga, indelningshafvaren tillhöriga åbyggnader, som vid synen anses vara för bostället nyttiga;

dels att i följd häraf en hvar af ifrågavarande tre länsmän må från den tidpunkt, då han enligt nådig föreskrift upphör eller anses hafva upphört att åtnjuta sitt innehafvande boställe såsom aflöningsförmån, uppbära full kontant aflöning enligt nu gällande nya aflöningsstat;

dels ock att länsmännen i Aska härads norra distrikt och Ydre härads södra distrikt må med bostadslägenheter förses, och i sådant afseende från och med den 14 Mars 1881 upplåtas åt länsmannen i förstnämnda distrikt sergeantbostället $\frac{1}{2}$ mantal Bondebacka, sedan derifrån afsöndrats det enligt nådigt bref den 22 November 1877 till kronopark afsedda område, samt åt länsmannen i sistnämnda distrikt f. d. furirs- eller sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Korfarp, under vilkor att, sedan hvartera boställets afkomst blifvit genom uppskattning i stadgad ordning bestämd, beloppet deraf skall afräknas å länsmannens i stat upptagna aflöningsförmåner från och med den tidpunkt, då bostället tillträdades.

Uti allt hvad föredragande Departementschefen sålunda yttrat och hemställt instämde Statsrådets öfrige ledamöter;

Och behagade Hans Maj:t Konungen dertill lemna bifall med nådig befallning att proposition i ämnet skulle i vanlig ordning till Riksdagen affåtas, så lydande som bilagan till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Paul Strandberg.
